1859. N°. 9.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

VRIJDAG 21 JANUARIJ.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 20 Januarij.

De geboortedag van H. M. de koningin-moeder werd gisteren door het uitsteken van vlaggen van de openbare en bijzondere gebouwen herdacht.

— Wij vestigen met een enkel woord de aandacht der ingezetenen op eene hier achter voorkomende advertentie, waarin hh. regenten van het evang. Luth. wees- en oudeliedenhuis aankondigen dat zij voornemens zijn op Maandag aanst. eene collecte te doen tot instandhouding van het aan hunne zorg toevertrouwde gesticht. Niemand zal, gelooven wij, ook nu aarzelen om door eene bijdrage de bestuurders van eene zoo nuttige instelling in de vervulling van hunne taak, die door de omstandigheden des tijds meer en meer moeijelijk wordt, te ondersteunen. Moge de uitkomst bewijzen dat zij daarbij niet te vergeefs op de algemeene medewerking hebben vertrouwd, en in menig beweldadigd hart een dankbare traan doen oprijzen.

— In de vereenigde vergadering van dijkgraaf, hoogheemraden en hoofdingelanden van Rijnland, op 18 dezer gehouden, zijn voornamelijk de drie volgende onderwerpen behandeld:

1°. Het voorstel van den heer mr. P. L. F. Blussé om ingelanden tot bijwoning der zittingen van de vereenigde vergadering toe te laten. De vergadering heeft met 13 tegen 9 stemmen, aannemende de redactie van den heer Gevers van Endegeest, beslist: »dat, behalve de *voor allen* openbare zitting, bij art. 72 van het Reglement van Rijnland voorgeschreven, ook alle andere zittingen openbaar zullen zijn voor de ingelanden in persoon, mits zij inkomende hunne namen teekenen met aanwijzing der gemeente, waarin hunne bezittingen zijn gelegen," en het vroeger aangenomen Reglement van Orde dienovereenkomstig te wijzigen.

2°. Verzoek van mr. J. P. Amersfoordt en P. Boer, om de sluizen te Halfweg niet alleen tot waterloozing, maar tevens tot doorvaart voor het publiek te doen strekken. — Het voorstel van dijkgraaf en hoogheemraden »om op dit verzoek afwijzend te beschikken, op grond der overgroote kosten, welke, zonder daaraan verbonden evenredige voordeelen, voor de inrigting dier sluizen tot openbare doorvaart zouden worden vereischt," is, nadat een tegenvoorstel van den heer Pol geene ondersteuning vond, met acclamatie aangenomen.

3°. Voorstel van dijkgraaf en hoogheemraden tot verdeeling van het hoogheemraadschap in 5 deelen of districten, en aanstelling in elk deel van een opzigter, als: één te Halfweg met eene bezoldiging van *f* 1500.— en vrije woning, één te Spaarndam met bezoldiging van *f* 1500.— en vrije woning, één te Katwijk met bezoldiging van *f* 1100.— en vrije woning, één te Leyden met bezoldiging van *f* 1100.— zonder vrije woning, en één te Gouda met bezoldiging van *f* 1100.— en vrije woning. — Nadat de dijkgraaf dit voorstel in discussie had gebragt, en deze aangevangen was, heeft de heer S. de Clercq als motie van orde voorgesteld de behandeling van dit voorstel te verdagen, daar de hoofdingelanden niet tijdig genoeg met den inhoud van het voorstel bekend waren gemaakt, om over een zoo gewigtig en omvattend onderwerp, als de voorgestelde nieuwe organisatie van het waterstaatsbeheer, met kennis van zaken te beslissen. Deze motie van orde, eenigzins bestreden wordende, is door den heer Blussé nader aangedrongen. Daarin is, op voorstel van den heer de Clercq, met overgroote meerderheid besloten: 1°. de behandeling van het voorstel te verdagen, 2°. het voorstel met de daarbij behoorende toelichting te doen drukken en aan de leden te doen toekomen, en 3°. eene commissie te benoemen om de vergadering omtrent dit voorstel te dienen van rapport en advies. Tot leden dier commissie zijn daarop door de vergadering benoemd bij de 1ste vrije stemming de heer S. de Clercq, en bij de 2de vrije stemming de hh. mr. P. L. F. Blussé en J. P. Viruly.

4°. Benoeming van een lid der finantiële commissie ter vervanging van den heer G. Spoors Eland, overleden. — Verkozen de heer A. van Lennep.

5°. Voorstel van den heer A. van Lennep om de notulen der vereenigde vergadering steeds te doen drukken. — Dit ontwerp is na eenige discussie, op voorstel van den dijkgraaf, bij acclamatie in handen van dijkgraaf en hoogheemraden gesteld om te dienen van rapport en advies.

6°. Voorstel van den heer A. van der Breggen om in het 12de district de gemeente Boskoop tot een onderdistrict te maken. — Bij acclamatie is besloten daartoe de noodige stappen bij gedep. staten te doen.

— De commissie van oppertoezigt en beheer over de alhier gevestigde kweekschool voor zeevaart heeft haar jaarlijksch verslag wederom in druk doen verschijnen, en uit dit verslag blijkt dat de toestand der inrigting over het algemeen gunstig te noemen is. Het deed ons genoegen te zien dat er thans reeds subcommissiën gevestigd zijn te Amsterdam, Arnhem, Dordrecht, Enkhuizen, Gouda, 's Gravenhage, Harlingen, Hoorn, Sneek, Utrecht, Zutphen en Zwolle, en dat men nog in onderscheidene andere plaatsen van ons vaderland voor het vormen van zoodanige commissiën werkzaam is. Verder deelt ons het verslag mede dat de commissie om de grootere uitgebreidheid der administrative bemoeijingen en de bestendige briefwisseling, met de subcommissiën te houden, met twee leden is vermeerderd; dat voor jongelingen, die van elders worden toegezonden, en voor wie, tegen eene vergoeding van *f* 15 's maands, kost en huisvesting aan de inrigting zelve verlangd wordt, in het gebouw een doelmatig vertrek is afgeschoten; dat de woning van den kommandant der kanonneerboot thans in de onmiddellijke nabijheid der kweekschool gevestigd is; dat gedurende het 3 jarig bestaan der kweekschool bij de marine zijn aangenomen 145 jongelingen: als 92 scheepsjongens, 30 ligtmatroozen, 18 bootsmansleerlingen, 4 stuurmansleerlingen en 1 scheepsschoolmeester; voorts andere bijzonderheden meer, voor welke wij naar het verslag zelf verwijzen. Ons was het met deze regelen voornamelijk te doen om de aandacht van het publiek bij hernieuwing op de zoo nuttige kweekschool te vestigen. Dit eene zij nog gemeld, dat de tegenwoordige minister van marine gemeend heeft niet langer te mogen vergunnen, dat ook knapen van 12 jaren worden toegelaten; slechts aan jongelieden van den leeftijd tusschen 13 en 18 jaren wordt toegang tot de inrigting verleend.

— Bij besluit van den staatsraad, commissaris des konings in deze provincie, zijn bepaald de dagen, waarop de loting voor de nationale militie voor dit jaar in de hoofdplaatsen der onderscheidene militie-kantons zal plaats hebben. Voor Leyden zijn die dagen bepaald op Woensdag en Donderdag 23 en 24 Februarij; voor 's Gravenhage op Woensdag, Donderdag en Vrijdag, 23, 24 en 25 Februarij; voor Delft op Dingsdag, 1 Maart, voor Rotterdam op Woensdag, Donderdag, Vrijdag en Zaturdag, 2, 3, 4 en 5 Maart; voor Schiedam op Woensdag, 2 Maart; voor Dordrecht op Donderdag, 24 Februarij. — De opening van de zittingen der militieraden voor genoemde ligtingen wordt bepaald als volgt: de eerste zitting op Maandag, 7 Febr.; de tweede op [illegible] 11 April; de vierde op Dingsdag, 26 April.

— Op Donderdag 17 Febr. zal in de onderscheidene garnizoensplaatsen der cavalerie de levering aanbesteed worden, van 250 remontpaarden, als te Leyden 40, te Haarlem 30, te Arnhem 30, te Zutphen 35, te 's Hage 35, te Deventer 20 en te Utrecht 60.

— Door de Nederl. handelmaatschappij zal onder meer andere voorwerpen aanbesteed worden de levering van 3500 dekens. De inschrijvingsbilletten moeten op Dingsdag 8 Februarij aanst., des middags ten 12 ure, ingeleverd zijn aan het lokaal der maatschappij te Amsterdam.

— Men verneemt, dat de algemeene kon. landbouw-vereeniging twee vereeringen, ter waarde de eene van *f* 300 de andere van *f* 200, heeft uitgeloofd aan de eigenaars of landbouwers, die op hun eigen of gehuurden grond in Nederland minstens 10 bunders hebben drooggelegd, met gebakken buizen; bij de bewerking op de meest doelmatige wijze hebben gevolgd de regelen, door de wetenschap aangegeven en, van de bewerking en de verkregen uitkomsten het volledigst verslag zullen hebben ingediend. Die vereeringen bestaan in geld of in eenig voorwerp, naar de keuze der bekroonden. De verslagen moeten in het Nederduitsch geschreven zijn en vrachtvrij worden ingezonden vóór of op 31 December 1859 aan den secretaris der vereeniging Wolterbeek, te 's Gravenhage. De uitspraak geschiedt vóór het einde van het volgende jaar, en wordt aan al de mededingers schriftelijk medegedeeld.

— De boekhandelaar Fred. Muller te Amsterdam heeft het eerste deel (godgeleerdheid en wijsbegeerte) van den catalogus der boeken van ds. J. J. van Voorst verspreid. Dit gedeelte zal op 14 Maart aanst. en volgende dagen verkocht en later opgevolgd worden door deel II (geschiedenis en oudheidkunde), deel III (letterkunde en kunsten en wetenschappen) en deel IV, (handschriften en autographen). Het vijfde deel (historische platen en portretten) is reeds in November jl. aan de markt gebragt. De vermaardheid, welke de boekerij des heeren van Voorst zich hier te lande heeft verworven, wordt in het nu verschenen deel slechts gedeeltelijk geregtvaardigd; waarschijnlijk echter zal het vierde deel volkomene bevrediging schenken aan dezulken, die zich bij het lezen van dit eerste deel eenigermate te leur gesteld mogten vinden.

De heer van Voorst heeft noodig geoordeeld, in een voorwoord, de verantwoordelijkheid nopens dezen catalogus van zich af te schuiven. Dit is eene ongekunstelde en waarschijnlijk onbedoelde hulde aan den auctionaris.

(*Alg. K. en L.-bode.*)

— Ook door de kamer van koophandel te Rotterdam is een adres aan den minister van koloniën gezonden, het verzoek inhoudende, dat de ordonnantie tot openstelling der havens in Nederlandsch-Indië voor den invoer, ten minste van katoenen en wollen stoffen, voorloopig buiten effect worde

gesteld zij dat geene plaats daartoe worde opengesteld, waar geene genoegzame verbruikers voor artikelen van invoer aanwezig zijn, en waar geene behoorlijke surveillance en controle bij de aangifte der goederen mogelijk is; en eindelijk: dat overal, waar de vreemde fabriekaten zullen worden toegelaten, ook de Nederlandsche certificaten van oorsprong geldig zullen zijn.

— Te Rotterdam werd eergisteren een door C. Pons, aan het Kralingsche Veer, gevangen zalm verkocht, die 28½ Ned. ℔ woog. Er werd ruim ƒ40 voor betaald.

— Den 25sten dezer zal te Delfshaven worden aanbesteed het bouwen eener gasfabriek en toebehooren aldaar.

— Te Zutphen is dezer dagen in den ouderdom van ruim 86 jaren overleden de heer G. A. Bakker, met zijnen vroeger overleden broeder P. Bakker stichter van het sedert 1850 aldaar bestaande rijke »Gebroeders Bakkers Weeshuis." Beide broeders, uit den mingegoeden stand afkomstig, waren, nu 60 jaren geleden, met uiterst geringe middelen een kleinhandel begonnen, doch wisten door noeste vlijt en volgehouden spaarzaamheid zulk een aanzienlijk vermogen te verwerven, dat zij tot de rijksten in de provincie werden gerekend. Naar men verneemt heeft de overledene, behalve eenige kleine legaten (waaronder ƒ1000 aan de diaconie der herv. gemeente) zijn overig vermogen geheel aan bovengenoemd gesticht vermaakt, dat daardoor in staat zal zijn om 40 à 50 weezen op te nemen.

— Maandag ll. had er te St. Maartensdijk (Zeeland) een zware brand plaats, waardoor eene groote schuur en een verwerswinkel, benevens eene aanzienlijke partij vlas en tarwe, en 19 stuks vee een prooi der vlammen werden.

— Uit Boxtel is te 's Hertogenbosch gevangen binnen gebragt zekere A. Herman, die allerlei verborgen moordtuigen bij zich had en zich aan bedelarij en landlooperij had schuldig gemaakt. Hij droeg eene harmonica en bespeelde die voor de huizen der landbouwers. Men mag het gelukkig achten dat deze persoon in handen der justitie is geraakt.

— Door Z. Exc. den gouverneur-generaal van Nederl. Indië is een besluit genomen, waarbij de onder-officieren van 30 tot 35 jaren, om tot den officiersrang te kunnen worden toegelaten, aan een ligter examen worden onderworpen dan onderen.

— Door de *Dordrechtsche Cour.* wordt het volgende medegedeeld: Wij ontvangen met de thans aangekomen landmail, van een geacht handelshuis uit Batavia, het volgende berigt, van den 22sten November.

Wij hebben bij deze nog het onaangename berigt te voegen, dat reeds sedert eenigen tijd de berigten over de rust in onze binnenlanden ongunstig luiden, en het Mahomedaansche fanatismus een gevaarlijker aanzien begint te krijgen. In Cheribon, Indramayoe en op de vrije Pamanoekan en Tjiassemlanden moeten zich eene menigte Hadjies (priesters) verzameld hebben, die de nog rustige bevolking trachten op te ruijen. De van Pamanoekan ontvangen berigten moeten zoo ongunstig luiden, dat de regering besloten heeft, met den meesten spoed eene mobile colonne, van 400 man, naar Pamanoekan te zenden, welke den 18den Nov. met stoomschepen derwaarts zijn overgebragt. De regering heeft in deze met eenen voorbeeldeloozen spoed gehandeld, en men is algemeen van gevoelen, dat door deze onverwachte magtsvertooning in het hart van Java veel ongeregelds zal kunnen worden voorgekomen.

's GRAVENHAGE, 20 Januarij.

Tot kantonregter alhier is door Z. M. benoemd de heer mr. C. van Bell, thans plaatsvervangend kantonregter en advocaat alhier.

— Tot notaris binnen de gemeente Haarlemmermeer, arrond. Haarlem, is benoemd J. Bakker Schut, cand.-notaris te Alkmaar.

— Tot ontvangers der directe belastingen enz. zijn benoemd: Te Posterholt, de heer A. G. Reighard, thans ontvanger te Roosteren; en te Roosteren, de heer C. E. N. Valette, thans hoofdcommies bij 's Rijks belastingen te Tegelen. De heer M. D. van Mierop, ontvanger der dir. belastingen te Drunen, is uit 's lands dienst ontslagen.

— Gisteren werd de verjaardag van H. M. de koningin-moeder alhier op de gebruikelijke wijze gevierd, door het uitsteken der vlaggen, het bespelen van het klokkenspel en het houden eener groote parade door het garnizoen. Des middags was er bij H. M. de koningin-moeder receptie van de leden der vorstelijke familie, gevolgd door H. M. een déjeuner-dinatoir gegeven. Des namiddags was er groot diner en gala ten hove, waartoe de groot-officieren van 's konings huis en de ministers waren uitgenoodigd. Z. K. H. de prins van Oranje werd door eene ligte ongesteldheid verhinderd aan het diner deel te nemen.

— Op gebruikelijke wijze werd ook aan de naaischool van H. M. de koningin-moeder te Scheveningen, hare verjaardag gevierd. Een gedeelte van den aanzienlijken voorraad kleedingstukken en levensmiddelen werd uitgedeeld, en de naaivrouw, die met eenige kinderen der school hare gelukwenschen aan H. M. bragten, genoten de eer wederom bij H. M. toegelaten te worden.

— Z. K. H. prins Frederik en Z. D. H. de hertog Bernhard van Saksen-Weimar hebben gisteren de vergadering van het comité van het defensie bijgewoond. Heden zijn de werkzaamheden voortgezet.

— Bij den minister van financiën is ontvangen een coupon groot ƒ1.38, door een onbekende ten behoeve van 's rijks schatkist ingezonden.

— De voorstelling, door het Hollandsche tooneelgezelschap, alhier, ten behoeve der armen gegeven, heeft na aftrek van alle kosten de som van ƒ360.11½ opgebragt.

— Gisteren heeft de generaal G. wederom een verhoor voor den regter-commissaris ondergaan. Men verneemt dat de instructie dezer zaak, waarvan alle bijzonderheden in deze residentie zijn voorgevallen, spoedig zal kunnen worden gesloten.

Heden heeft de generaal zijn 84ste jaar bereikt. Zoo lang de instructie duurt, meent men zich te moeten onthouden van de mededeeling van geruchten, waarvan de meeste dikwerf onjuist zijn. Ten einde daarvan een voorbeeld bij te brengen strekke het volgende: Eerst werd de verdachte, volgens de openbaar gemaakte verhalen, gearresteerd in of bij de societeit. Toen heette het, dat hij op weg, gaande naar zijn huis, in hechtenis was genomen. De waarheid is, dat hij, in de societeit zijnde, een briefje ontvangen heeft om te komen ter woonplaatse van zijne vriendin, en dat, toen hij daar binnentrad, de persoon, die van de vergiftigde worst had gebruik gemaakt, onder hevige pijnen bijkans reeds bezweek. Toen was echter de policie van het gebeurde bereids onderrigt en daar ter plaatse tegenwoordig, zoodat de generaal, van dat oogenblik af, niet meer in vrijheid gesteld werd.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 18 Januarij.

De koningin zal tegen het einde dezer maand in de hoofdstad terugkeeren, ten einde op 3 Februarij het parlement in persoon te openen.

— Het berigt, dat de bank aan het departement van openbare werken in de hoofdstad een bedrag van 3,000,000 £ zou voorschieten, tot het aanleggen van riolen en andere werken ter bevordering der openbare gezondheid, wordt bevestigd. Dit voorschot zal verstrekt worden tegen een rente van 3½ pCt. Deze en het kapitaal zullen door middel van eene gemeentelijke belasting gevonden worden.

— Uit eene redevoering, door den heer Bright te Bradford gehouden, is men eenigzins bekend geworden met zijne plannen omtrent de hervorming van het kiesstelsel. Hij wil aan de gemeenten, welke minder dan 16,000 zielen tellen, het regt tot het kiezen van een vertegenwoordiger ontnemen, maar aan de groote gemeenten 2, 3, 4 of 6 vertegenwoordigers toe kennen, naar mate hunne bevolking tusschen de 16,000 en 400,000 zielen bedraagt. Eindelijk stelde hij voor vijf nieuwe gemeenten aan te wijzen, die elk een vertegenwoordiger zullen kiezen.

— Op de werven te Chattam heerscht, vooral in de touwslagerijen, eene groote drukte. De regering heeft de vervaardiging bevolen van een groot aantal kabels voor de oorlogschepen, welke zij in zee wil brengen. De versterking van de kusten tegenover Cherburg worden mede met ijver voortgezet.

— Te Wigan hebben verregaande ongeregeldheden onder de mijnwerkers plaats. De weinige die nog willen werken, worden door hunne oproerige makkers daarin verhinderd, en de policie-beambten met steenen begroet. De noodige maatregelen zijn echter genomen om de orde te herstellen.

— Te Bristol heeft Zaturdag ll. een droevig voorval plaats gehad. Men was bezig met het lossen van het schip *Porto Novo*, hetwelk met eene kostbare lading van de Westkust van Afrika was gekomen. Twee manschappen zouden eenige schors uit het schip halen, toen een hunner eene brandende kaars op eenig buskruid liet vallen, hetwelk, naar het schijnt, uit een der vaten was gestort. Oogenblikkelijk had eene ontploffing plaats, en de beide manschappen werden zoo deerlijk gebrand, dat zij naar het ziekenhuis moesten gebragt worden. De brand, die gelijktijdig in het schip was ontstaan, scheen aanvankelijk van weinig beteekenis, maar daarin bedroog men zich. De vlam werd hevig en, toen men het vuur niet kon meester worden, besloot men het vaartuig te laten zinken. Daar zich een groot aantal vaten olie in het schip bevond, zonk het niet geheel, maar sloeg aanmerkelijk naar bakboordszijde over, zoodat een gedeelte der kajuit boven water bleef. De brand woedde aldaar zoo hevig voort, dat alle bluschmiddelen zonder vrucht schenen; gevoed door de olie, sloegen de vlammen naar alle kanten uit, maakten het schip schier ongenaakbaar en stegen zoo hoog dat de geheele stad er door verlicht werd. Eindelijk besloot men de masten te kappen en alzoo gelukte het de kracht van het vuur te breken. Het schip is bijna geheel vernield en de lading zwaar beschadigd.

— De koningin van Oude heeft een tegen-proclamatie uitgevaardigd in antwoord op die van koningin Victoria. De koningin zegt, dat het dwaas is aan vergiffenis te gelooven van de Engelschen, want dat deze nimmer een misslag, hetzij groot of klein, vergeven. Het beweren dat geene aanwinst van eigendom wordt verlangd, zegt de vorstin, wordt gelogenstraft door aanhechting. Op de belofte, in de proclamatie vervat, dat na het herstel der rust Indië voordeelen genieten zal door het aanleggen van wegen, het graven van kanalen en het bouwen van bruggen, merkt de koningin aan, dat deze belofte, aan de bevolking van Hindostan gedaan, niet zeer opwekkend is, daar zij slechts het vooruitzigt geeft van te zullen werken aan wegen en kanalen enz.

— De *Herald*, een van de voornaamste bladen uit de Vereenigde Staten, levert de volgende weinig eervolle schets van de handelingen der leden in de wetgevende kamers te Washington. Het schouwspel, hetwelk de zittingen van ons congres opleveren, ergert het gansche land. De tijd wordt verbeuzeld met aanhoudend krakeelen, hetwelk eene beraadslagende vergadering tot schande strekt. Men hoort er bestendig eene taal, zoo als men alleen onder de laagste klassen der maatschappij zou verwachten. Schurk en leugenaar behooren onder de talrijke scheldwoorden, welke de leden elkander toevoegen, en wanneer zij het schelden en schimpen moede zijn, volgt er tot afwisseling een vuistgevecht in de vergaderzaal. Daar buiten gaat het niet beter. Op de openbare straat slaan de volksvertegenwoordigers rottingen op elkanders hoofd stuk, wisselen zij steenworpen, en gebruiken zij ook niet zelden pistolen. Dat is het dagelijksche werk der leden. Konden wij hen des nachts op hunne gangen volgen, dan zouden wij nog walgelijker tooneelen zien. Hunne leefwijze zou aan de bewoners onzer strafgevangenis tot schande strekken, terwijl deze ten minste nog met eigen arbeid den kost verdienen, hetgeen meer is dan van de leden van het congres gezegd kan worden. In dit tafereel kan geen onderscheid tusschen de staatspartijen worden gemaakt: allen staan gelijk in ruwheid, zedeloosheid en oneerlijkheid. Het is niet de beraadslaging over 's lands aangelegenheden, welke tot zulke ergerlijke tooneelen aanleiding geeft, maar het aanhoudende twisten, kuipen, liegen en bedriegen, hetwelk er ter be-

vordering van bijzondere en staatkundige bedoelingen gaande is. Zoo wordt 's lands kracht gebroken, 's lands inkomen bij millioenen verkwist, het gouvernement te schande gemaakt, het volk uitgeplunderd. Er moet eene omwenteling in het congres plaats grijpen, of het zal tot eene omwenteling in onze staatsinstellingen komen.

— Men verneemt dat de inwoners van Cuba zeer verontwaardigd zijn over het gezegde van den president Buchanan, betreffende den aankoop van dat eiland. Het stedelijk bestuur van Havannah heeft een adres aan de koningin van Spanje gerigt, de verklaring inhoudende dat Cuba een deel van de Spaansche monarchie wil blijven en dat het aanbod der Vereenigde Staten, om die kolonie te koopen, als eene beleediging verworpen moet worden.

FRANKRIJK.

PARIJS, 18 Januarij.

Door den *Moniteur* is onder de aandacht gebragt dat de formaliteiten bij het viseren der reispassen vereenvoudigd zijn. Genoemd blad trekt daaruit de gevolgtrekking dat de Fransche regering op dit stuk thans meer vrijgevigheid aan den dag legt dan ooit in vroegere tijden het geval is geweest.

Ook wordt door het regeringsblad medegedeeld, dat de koning van Napels ter kennis des keizers heeft gebragt dat hij vermindering van straf heeft verleend aan 89 staatkundige veroordeelden. Hunne straf is in altoosdurende ballingschap veroordeeld, en zij zullen op kosten van den staat naar de Vereenigde Staten worden overgevoerd.

— Eene deputatie uit Italië, waaronder zich de heer Guerrazzi bevindt, is alhier aangekomen, om aan den keizer de wenschen hunner lastgevers kenbaar te maken. De inhoud dezer wenschen is niet twijfelachtig.

— De gemoederen worden hier meer en meer rustig, en de kansen voor het behoud van den vrede steeds grooter. Men verzekert reeds dat de rede des keizers bij de opening van het wetgevend ligchaam geene oorlogzuchtige strekking zal hebben. De keizer moet ook bij herhaling verklaard hebben dat men aan zijne woorden, tot den heer von Hubner gesproken, eene verkeerde uitlegging heeft gegeven, en dezer dagen moet een secretaris van onze legatie te Londen, die op het punt stond om naar zijn post terug te keeren, bij het afscheid nemen van den keizer dezelfde verklaring hebben ontvangen.

— Ten gevolge van het sluiten van het verdrag met China, zullen de bisdommen daar te lande eene reorganisatie ondergaan. Er zullen ook onderscheidene nieuwe bisdommen ingesteld worden. De admiraal Rigault de Genouilly heeft een aantal zee-officieren, die zwaar aan de buikloop hebben geleden, herwaarts gezonden.

— Uit eene opgave, in den *Times* voorkomende, blijkt hoezeer de Fransche zeemagt in weinige jaren is toegenomen. Het getal der stoomschepen, dat in 1852 114 bedroeg, is thans 230 en het getal linieschepen met stoomvermogen is in dat tijdvak van 2 tot 32 geklommen. Op dit oogenblik zijn er nog 8 linieschepen en 25 fregatten in aanbouw.

— In de *Presse* leest men het volgende handelsberigt: De afgeloopen week was nagenoeg van geene beteekenis voor onze fabrieken. De ontroering, veroorzaakt door de hevige crisis der openbare fondsen en door de mogelijke gebeurtenissen in de toekomst, heeft den tijd van rust en stilte, welke gewoonlijk op den nieuwjaarsdag volgt, verlengd. De commissionairs hebben vele orders nog niet opgegeven; zij willen de gebeurtenissen afwachten alvorens nieuwe aankoopen aan te vangen. De berigten van de fabrieken luiden steeds gunstig. De verkoop der geweven goederen, zonder zeer levendig te zijn, is voldoende; de fabrikanten, die weinig voorraad in magazijn hebben en verwachten dat de prijzen van de grondstoffen, als katoen, linnen, zijde en wol, zullen stijgen, betoonen zich geneigd hunne vorderingen te verhoogen.

— Te Besouce, nabij Nimes, is eene vrouw, moeder eens huisgezins, die des avonds hare woning had verlaten om brood te koopen, op eene gruwelijke wijze vermoord. Des morgens vond men haar lijk op het veld liggen. Onmiddellijk werd het dorp door militairen afgezet en men is op die wijze op het spoor der daders, een paar jongelieden, gekomen. Een voortgezet onderzoek zal over deze zaak meerder licht verspreiden.

— Onlangs kocht een Israëliet te Hattstatt in den Elzas, de heer Hirsch, grondbezitter en lid van den gemeenteraad, een huis daar ter plaatse, welks voorgevel met een klein standbeeld van O. L. Vrouw prijkte; hij verplaatste dat beeld naar eene nis aan eenen zijmuur van zijn huis en aan den kant van den grooten weg staande. Deswege werd hij aangeklaagd van beleediging der katholieke godsdienst, door de correctionele regtbank te Colmar schuldig verklaard en tot 10 dagen gevangenisstraf benevens eene geldboete van 100 fr. veroordeeld. Hij is thans in appel door het geregtshof te Colmar vrijgesproken en van alle regtsvervolging ontslagen, dewijl het niet was gebleken dat de aangeklaagde het beeld met eene kwade bedoeling had verplaatst, ten einde het godsdienstig gevoel van de katholieke ingezetenen der gemeente te kwetsen.

— Naar men verneemt heeft de keizer van Marokko eene commissie gezonden naar het Riffgebergte, ten einde de Spaansche onderdanen, vroeger door de bewoners dier streek gevangen genomen, op vrije voeten te doen stellen.

— Volgens berigt uit Algerië werd op den 1sten dezer maand een detachement van het 70ste reg. door een sneeuwstorm overvallen. Ruim 20 man, die te vermoeid waren om den marsch voort te zetten, bevroren. De overige konden nog eene pachthoeve bereiken, en werden daar dadelijk verpleegd. Toen het detachement te Constantine was aangekomen, werden 60 man in het hospitaal gebragt; hunne handen en voeten zijn bevroren, maar men hoopt dat geen hunner het leven zal verliezen.

ITALIE.

Hoewel men in den toestand van Italië over 't algemeen eene geringe verbetering opgemerkt, blijven de gemoederen toch steeds in gisting. Het antwoord op de troonrede, door de Sardinische kamer van afgevaardigden ontworpen, zal daartoe weder bijdragen. De steller van dit antwoord is de heer Corretti, oud-secretaris-generaal der regering in Lombardye in 1848. Zijne keuze kan veelbeteekenend genoemd worden. Omtrent den tegenwoordigen toestand van Italië wordt in genoemd stuk het volgende gezegd:

» Thans, sire! zal uwe invloedrijke stem, die dierbaar is aan alle beschaafde natiën en voor den jammerkreet van Italië zich in grootmoedig medelijden heeft doen hooren, zekerlijk de herinnering aan de plegtige beloften verlevendigen, welke tot dus verre onvervuld gebleven zijn; maar uwe stem zal tevens het onberedeneerde ongeduld tot bedaren brengen en bij de volken het geloof in de onweerstaanbare kracht der beschaving en der openbare opinie versterken. Indien deze troostrijke gedachten, indien dit beroep op de rede, gevaren of bedreigingen boven uw geheiligd hoofd mogten brengen, dan zal de natie, welke u hoogschat als haren vorst, welke u erkent als den magtigen bemiddelaar van de zaak der vrijheid voor de Europesche raadsvergadering, welke weet, dat in u en door u eindelijk het sedert zooveel eeuwen verloren geheim der Italiaansche eendragt ontdekt is, dan zal de natie als één man zich om u scharen en toonen dat zij op nieuw de kunst heeft geleerd, om de gehoorzaamheid van den soldaat met de vrijheid des burgers te vereenigen."

Als een staaltje van de opgewondenheid in Sardinië kan dienen dat men in een der te Nice verschijnende bladen een artikel leest, waarin de volgende woorden voorkomen: » Ziedaar nu de oorlog zoo goed als besloten. Wij zullen aan de zijde staan van de *roode broeken* tegenover de *witte kleederen*; de zaak is bijna zeker."

— De hertogin van Parma heeft het aanbod van Oostenrijk, om troepen in hare staten te legeren, van de hand gewezen. Zij zegt geene vreemdelingen te verlangen en voor de goede orde te kunnen instaan. Hare populariteit neemt uit dien hoofde zeer toe.

— Door het bestuur van den Lombardisch-Venetiaanschen spoorweg zijn 103 beambten bij dien weg, op last der regering, ontslagen en door personen vervangen, mede door de regering aangewezen. De spoorwegen worden bijna uitsluitend tot het vervoer van oorlogsmaterieel gebezigd en het goederenvervoer kan geen plaats hebben. 90,000 man zijn in Lombardye en Venetië aanwezig en de kern van het leger is tusschen Pavia en Cremona bijeengetrokken. De verdere toezending van troepen is, ten gevolge van een gunstig schrijven van generaal Giulay, gestaakt.

— De hoogeschool te Padua is nu even als die te Pavia gesloten.

— Hoewel het in staat van beleg stellen van Napels zich niet bevestigt, is er toch een koninklijk besluit afgekondigd, houdende gestrenge voorschriften, die bij het ontstaan van oproerige bewegingen in acht moeten genomen worden.

PRUISSEN.

BERLIJN, 18 Januarij.

Naar men uit Rome meldt zullen verscheidene personen, tot het gevolg des konings behoorende, herwaarts terugkeeren. Ten opzigte van den toestand des konings wordt niets naders medegedeeld.

— Graaf von Hatzfeld, onze gezant bij het Fransche hof, is ten gevolge eener long-ontsteking alhier overleden.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 17 Januarij.

Onze regering heeft aan de onderscheidene mogendheden, die de overeenkomst te Parijs hebben onderteekend, inlichting gegeven omtrent hare staatkundige handelingen in de zaken van Servië. De regering heeft daarin verklaard dat zij niet tusschen beide zou zijn getreden, zonder zich vooraf met de overige mogendheden te hebben verstaan. Deze openingen zijn zoowel te Parijs als te Londen gunstig opgenomen.

— Naar men zegt is de regering het met het huis Rothschild eens geworden omtrent het sluiten eener leening ten bedrage van 50 millioen fl. De regering zou de helft van het bedrag aan de nationale bank verstrekken, tot het afdoen eener jegens die instelling aangegane schuld.

— De kroonprinses van Napels is alhier aangekomen. Zij zal op hare reize naar Triest door de keizerin begeleid worden en in die plaats door den aartshertog Maximiliaan en zijne gemalin worden opgewacht. Wegens eene plotseling opgekomen ongesteldheid van den koning van Napels, waarvan hier berigt is ontvangen, is het vertrek der kroonprinses uitgesteld.

TURKYE.

Te Konstantinopel is een nieuwe schouwburg ingewijd, welk gebouw 4 millioen gulden heeft gekost. Die schouwburg, alleen tot bijzonder gebruik van den Sultan bestemd, heeft slechts vier loges voor de genoodigden van Z. H. en eene betraliede galerij voor de Sultanes en de vrouwen van het keizerlijk paleis. De eerste voorstelling bestond uit de opera Ebrio, uitgevoerd door het Italiaansche gezelschap van Pera.

— Er zullen thans onderscheidene maatregelen worden genomen, tot verbetering van het openbaar onderwijs. Daaronder behoort de oprigting van volksscholen, die uitsluitend voor het onderwijs van meisjes bestemd zijn. Er zullen in ieder van de 13 wijken der hoofdstad 6 zulke scholen opgerigt worden. Het onderrigt zal er zich niet tot het opzeggen van den koran bepalen, maar eene opklimmende reeks van nuttige kundigheden bevatten, ook zal er onderrigt in vrouwelijke handwerken worden gegeven. Men beschouwt dit als de eerste stap tot emancipatie der Mohammedaansche vrouwen, welke het begin van eene hervorming der Mohammedaansche huisgemaatschappij zal zijn.

— In 1860 zal te Konstantinopel eene algemeene tentoonstelling worden gehouden. Het ontwerp daartoe is bereids door het Britsche gezantschap goedgekeurd en zal aan de andere gezantschappen worden ingezonden. Reeds heeft eene maatschappij zich aangeboden, op hare eigene kosten een paleis voor de tentoonstelling te laten bouwen.

— Uit Jassy schrijft men dat Alexander Cousa, die de vereeniging van de Vorstendommen voorstaat, tot vorst van het land is gekozen. De overheid en het volk hebben hem als zoodanig gehuldigd, en hij heeft reeds den eed op de grondwet afgelegd.

— Uit Smyrna meldt men dat het weder aldaar zeer koud is. De stad en omstreken zijn met sneeuw bedekt, iets dat daar tot de buitengewone verschijnselen behoort.

Burgerlijke Stand.

Van den 13 tot en met den 19 Januarij 1859.

BEVALLEN: J. Jansen, D. — B. Rijk, geb. Lelyveld, Z. — M. J. Staats, geb. Lokkers, Z. — E. C. van Ulden, geb. Laterveer, D. — H. Meyjers, Z. — M. M. Hulzing, geb. Rijke, D. — J. A. Kok, geb. Goddijn, D. — A. J. de Ridder, Z. levenl. — C. E. van der Linden, Z. — M. F. J. van der Touw, geb. de Munnik, D. — C. Penseel, geb. van Eik, D. — M. Slegtenhorst, geb. Hannaart, D. — J. Kolpa, D. — J. M. Leget, geb. Verlind, D. — A. J. Voermans, geb. Volkert, D. — S. C. Bleijie, geb. Verbeek, Z. — C. P. Kop, geb. Uljee, Z.

GEHUWD: M. C. Zijdenbos, Jm. en C. L. van Soldt, Jd.

OVERLEDEN: H. Hoogenstein, 28 j. — R. de Sauvage, D., 2 j. en 4 m. — J. Cinjee, Z., 6 w. — Marga Corna Elish van der Tas, 18 j. — H. Starkenburg, geb. Kanbier, 53 j. — Ma Tisseur, 76 j. — T. Halbmeyer, geb. Staveleu, 28 j. — H. Vos, 31 j. — D. Zitman, 77 j. — S. Kok, geb. van Pijpen, 43 j. — Elish Haasbeek, 82 j. — Hesther Engelbrecht, 62 j. — Elish van Kampen, D., 1 j. en 3 m. — G. van Went, geb. Lelyveld, 71 j. — C. de Bruin, Z., 11 w. — J. C. C. Hendrichs, 55 j. — L. van Klaveren, 34 j. — C. Verlind, Z., 3 m.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

Den 20sten Januarij de heer S. H. Lotsy, van Dordrecht, in de regten, na openbare verdediging van zijn akademisch proefschrift: *Over Reederijen.*

PROMOTIE AAN DE UTRECHTSCHE HOOGESCHOOL.

Den 18den Januarij de heer J. van Hoek, med. doct., van Dordrecht, in de verloskunde, na verdediging van *Theses.*

KERKNIEUWS.

ARNHEM, 18 Januarij. Door den kerkeraad der Ned. herv. gemeente is thans, ter vervulling der bestaande vacature, het volgende 3-tal predikanten gevormd: Berlage, te Zalt-Bommel; Stemberg, te Hoorn; en Wilkop, te Zutphen.

237ste Staats-Loterij.

Trekking der Vijfde Klasse.

10de Trekking. No. 5136 een prijs van *f* 1,000.
11de » No. 3592 een prijs van *f* 2,000. Nos. 1459, 3293, 6181, 7608, 12884, 17034 en 17709 ieder een prijs van *f* 1,000.

ADVERTENTIEN.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG 19 Januarij.

			Laagst koers.	Hoogst koers.	Gebleven.
NEDERLAND Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$	pCt.	$64\frac{9}{16}$	$64\frac{5}{8}$	$64\frac{5}{8}$
Dito Certificaten	» 3	»	$77\frac{1}{8}$	—	—
Dito dito	» 4	»	$98\frac{7}{8}$	99	—
Amortisatie Syndicaat	» $3\frac{1}{2}$	»	94	—	—
Handelmaatschappij	» $4\frac{1}{2}$	»	$142\frac{3}{8}$	[illegible]	[illegible]
O. I. Leening	» 4	»	—	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	» $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	» $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
BELGIE	» $2\frac{1}{2}$	»	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	» $2\frac{1}{2}$	»	53	—	—
Dito dito	» $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	» 3	»	—	—	—
Dito dito	» $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	» $1\frac{1}{2}$	»	$30\frac{1}{4}$	$30\frac{3}{8}$	$30\frac{5}{16}$
Dito Obligatiën	» 3	»	$45\frac{1}{8}$	$45\frac{1}{4}$	—
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3	»	41	$41\frac{3}{8}$	41
Bewijzen Coupons			—	—	—
PORTUGAL, te Londen	» 3	»	$46\frac{7}{8}$	$46\frac{15}{16}$	$46\frac{7}{8}$
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5	»	$105\frac{1}{2}$	—	—
Dito dito 1828 en 1829	» 5	»	[illegible]	—	—
Certif. bij dito 1831 en 1833	» 5	»	[illegible]	—	—
Dito 1840	» 4	»	$86\frac{5}{8}$	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co.	» 4	»	$86\frac{7}{8}$	87	—
Dito dito Nieuwe	» 4	»	—	—	—
Inschrijving in Assign.	» 6	»	—	—	—
Certificaten van dito	» 6	»	$68\frac{5}{8}$	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500	*f*	$155\frac{3}{4}$	—	—
Dito Obligatiën	» 4	pCt.	$82\frac{1}{4}$	$82\frac{3}{8}$	—
PRUISSEN, Obl. te Londen	à $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
OOSTENRIJK, W. B bij Goll.	» 5	»	—	—	—
Dito	» 4	»	$62\frac{1}{4}$	—	—
Dito Metall.	» 5	»	$73\frac{5}{8}$	$74\frac{1}{4}$	$73\frac{7}{16}$
Dito Nieuwe	» 5	»	$83\frac{1}{2}$	$84\frac{1}{2}$	$83\frac{1}{2}$
Dito 1847	» $2\frac{1}{2}$	»	$37\frac{3}{8}$	$37\frac{1}{2}$	—
BRAZILIE, 1824, 100 £	» 5	»	—	—	—
SARDINIE,	» 5	»	—	—	—
PERU, Geldleening 1824	» $4\frac{1}{2}$	»	$88\frac{3}{8}$	—	—
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. nu	» 5	»	$41\frac{1}{2}$	—	—
GRENADA, Obligatiën	» $3\frac{1}{2}$	»	$19\frac{3}{16}$	$19\frac{1}{4}$	—
MEXICO, Obligatiën 1851	» 3	»	19	$19\frac{1}{16}$	—
N. AMERIKA, Bankactiën			—	—	—

Braz. 1843, £ 100, $4\frac{1}{2}$ pCt. $99\frac{5}{8}$.
Grieken $5\frac{1}{2}$.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt. Prolongatie 3 pCt. Wissel-Disconto 3.
De Wisselkoers der Gouden Tienguldenstukken is *f* 9.70 à 9.80.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. C. DRABBE.